

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1017. Quinam gaudeant asylo, & in specie, num etam infideles, hæretici, excommunicati, interdicti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

sus inde ortos sublatam esse, testantur Tusch. l. c. concl. 9. n. 4. Decian. tr. crim. l. 6. c. 2. n. 5. Farin. l. c. num. 278. apud Delb. l. c. quin etiam olim statuas illas praesidio iis solum fuisse, qui injuria oppressi se illuc conferebant, sceleratos autem, & qui injuriam intulissent aliis, inde vi ad carceres & supplicia abstrahi potuisse à ministris justitiae, testantur apud Pet. Barb. in cit. l. unic. num. 1. imò Farin. l. c. 279. cum Claro cit. q. 30. n. 27. apud Wiestn. l. c. illam immunitatem nunquam in usum deductam fuisse.

4. Resp. Ad quartum: multò minùs domus Oratorum seu Legatorum supremorum principum gaudere immunitate asyli sacra, quia loca sacra non sunt, sed ad summum solum civilia, & quidem non nisi extra urbem, asserit Delb. cit. f. 15. n. 3. neque plus dicere videntur Barb. de jur. Eccl. Tom. 2. c. 3. n. 5. dum apud Delb. l. c. n. 14. astruunt, palatia Legatorum Pontificis apud Imperatorem & Reges, si non de jure, saltem de consuetudine, etiam post Gregorianam constitutionem introducã, gaudere immunitate.

Quaest. 1017. Quinam gaudeant immunitate asyli & in specie, num etiam infideles, haeretici, excommunicati, interdicti &c.

1. Resp. Primò in genere omnes cujuscunque aetatis, status, sexus, conditionis, quantum est de se, nisi crimen sit exceptum, gaudent hac immunitate, ut juxta c. inter alia. h. t. c. frater. c. minor. c. definitur. c. id constitutum. c. si quis contumax. 17. q. 4. & Bullam Greg. IV. cum aliis, cum communi & certa tradunt Gutt. pract. qq. civil. l. 3. q. 1. n. 7. Delb. c. 16. du. 10. f. 1. num. 1. cum jura ibi generaliter & indistinctè loquuntur juxta L. de pretio. ff. de publician. in rem actio.

2. Resp. Secundò in specie: immunitate hac gaudent primò judaei, pagani, gentiles aliique infideles quocunque nomine veniant. Ita probabiliter docent Glor. Host. Innoc. Card. in c. inter alia. h. t. Sylvester V. immun. 3. n. 2. Felin. in c. judaei. de jud. n. 2. Faber. in L. 2. c. de his, qui ad Eccl. conf. Barb. jur. Eccl. l. 2. c. 3. n. 44. (ubi testatur sic declarasse S. Cong. immunit. Febr. 1631.) Gavant. in enchir. Episc. V. immunitas. num. 9. Azor. p. 2. l. 9. c. 2. q. 9. & plurimi alii apud Delb. c. 16. du. 10. f. 4. num. 7. quibus licet ipse contentiat, addit tamen num. 11. fateri se oppositum, praesertim, si infideles contra fideles flagitia commiserint, satis probabiliter teneri à Covar. 2. var. c. 20. num. 11. Clarò. §. fin. q. 30. num. 17. Decian. tr. crim. l. 6. c. 26. num. 2. Ambros. de immun. c. 8. num. 8. Cutell. eod. l. 1. q. 22. & aliis à se citatis, qui omnes absolute negant, Judaeum & quemcunque alium gaudere immunitate ex sequentibus rationibus: quòd in lege veteri pro solis Judaeis, & non pro gentibus sint constitutae civitates refugii. ad quod tamen bene respondetur, Legem Moisaicam quòd ad hoc, utpote spectans ad judicialia, cessasse. quòd L. 1. c. de his, qui ad Eccl. conf. excluduntur ab hoc privilegio gentiles, quamvis Baptismum petant, quia praesumuntur eum simulatè petere. ad quod tamen dicunt Abb. in c. inter alia. h. t. num. 6. Correa l. c. p. 3. c. 3. Delb. num. 19. hunc esse textum juris civilis pontificio contrarium, ideòque non observandum, & leges civiles, quoties de Ecclesiis, Ecclesiasticisque nominatim disponunt, esse irritas & non attendendas, melius autem ex ea ratione, quòd SS. Canones statuantes

immunitatem asyli, etsi indistinctè, censeantur tamen loqui juxta materiam subjectam habilem de personis nimirum sub jurisdictione Ecclesiae constitutis; cum eade his, qui foris sunt, non curet, juxta Apostolum ad Corinth. 1. c. 5. atque ita, etsi dictum privilegium tanquam favorabile sit latae interpretationis, extendendum tamen non sit ultra terminos habiles & capacitatem subjectorum, ita Delb. à n. 21. ac denique, quòd conveniens non sit, ab Ecclesia defendendum, qui ejus gremio, tutelae, ac fidei se committere profus non vult, ideòque nullo ejus privilegio frui mereatur, ut D. Thom. 2. 2. q. 10. a. 6. & q. 12. a. 2. Unde jam etiam plures AA. contra Fagn. in c. inter alia. h. t. n. 60. & alios, absolute negantes gentilibus hoc privilegium, sive converti velint, sive non, distinguunt ita, ut fruuntur asylo, si confugientes ad Ecclesiam pro se habeant praesumptionem, quòd serio desiderent converti ad fidem Christianam (qualem praesumptionem pro illis stare censet Farin. in appendice. c. 5. n. 3. Delb. cit. f. 4. n. 34. aliique ab eo citati, si ante admissum crimen ejusque diffamationem, aut susceptam fugam, animum primum ad conversionem ostenderint, secus, si prius post diffamationem sui & timorem poenae Baptismum petant, & conversionis animum ostendant, quae praesumptio num sit juris & de jure, contra quam non admittitur probatio, non convenit inter AA. pluribus id affirmantibus probabilius, ut videre est apud Delb. à n. 35. cum aequum & pietati conveniens sit, defendi ab Ecclesia, qui ejus leges & fidem serio amplectuntur. & ita tenent Tusch. l. c. concl. 10. n. 28. Gutt. pract. qq. civil. l. 1. q. 7. n. 51. Castrop. tr. 11. d. unic. p. 7. n. 8. Laym. l. c. c. 3. n. 12. Azor. p. 2. l. 9. c. 9. q. 9. Suar. de relig. Tom. 1. c. 10. n. 10. Filiuc. tr. 15. c. 6. q. 5. n. 151.

3. Resp. Tertio: haeretici (idem dicendum de schismaticis, apostatis, haereticorum fautoribus & receptatoribus, si sint sine errore intellectus, ut cum Dian. l. c. resol. 29. Delb. cit. f. 4. n. 6. in fine) etiam manentes haeretici, dum non ob crimen haereticum, quòd alias exceptum est, sed ob aliud delictum confugiunt ad Ecclesiam aliumve locum sacrum, fruuntur asylo; cum in eo casu crimen haereticum se habeat per accidens, & quasi materialiter; lex vero privans haeticum immunitate Ecclesiastica, intelligi debeat formaliter, ut nimirum privet haeticum, quatenus haeticus est, non vero quatenus fur est aut homicida. ita probabilius sentiunt Sylv. l. c. n. 2. Suar. tr. 1. de relig. c. 1. num. 13. Farin. l. c. c. 13. n. 170. Castrop. n. 4. Bonac. d. 3. de 1. decal. praecep. q. 7. §. 3. Cortea. l. c. p. 3. n. 3. Haunol. de 7. & 7. Tom. 6. tr. 1. num. 161. Gutt. l. c. l. 3. q. 1. n. 26. Pith. h. t. n. 40. Reiffenst. n. 80. Delb. cit. c. à num. 1. citatis aliis contra Boerium decis. 110. num. 6. Nav. man. c. 25. n. 20. Clarum. §. fin. q. 30. Tanner. 2. 2. d. 5. q. 8. du. 1. num. 16. Oldr. conf. 54. Ambrosio. Cutell. & alios apud Delb. l. c. Verum hanc sententiam, etsi passim practicetur in Germania, in locis tamen, ubi est S. inquisitionis officium, vix prodesset hoc ipso, quòd haeretici ibidem non tolerentur; sed, ubi sciuntur, etiam ex loco sacro extrahantur, & postquam legitime extraacti, utique possint deinceps etiam ob alia delicta extra locum sacrum condemnari & puniri, bene dicit Reiffenst. h. t. n. 81.

4. Resp. Quarto: gaudent asylo Laici Catholici excommunicati, etiam denunciati, & publici Clericorum percussores, uti & nominatim interdicti & suspensi; siquidem censura Ecclesiastica, etiam

etiam excommunicatio, non habent alios effectus odiosos & pœnales, quàm in jure expressi, inter quos non est ista privatio asyli. probaturque id ipsum à pari, dum Clericus excommunicatus non privatur privilegio fori & canonis, neque Ecclesia interdicta privilegio immunitatis. & ita docent cum communi Sylv. *V. immunitas*, 3. q. 3. Dian. p. 1. tr. 1. *resol.* 34. Alterius *de cens.* Tom. 1. L. 1. c. 5. col. 3. Tusch. l. c. n. 26. Clar. l. c. num. 18. Covar. *Var. L.* 2. c. 20. n. 11. Laym. l. c. c. 3. n. 10. Delb. c. 16. du. 10. f. 3. à n. 1. Reiffenst. n. 55. Wiestn. h. t. n. 78. contra Felin in c. 2. de *except.* n. 5. his non obstantibus, quòd excommunicati, cæterique censurati tanquam Rebelles Ecclesiæ indigni videantur, qui ab ea defendantur: nam etsi indigni quòd ad personam & delictum, ob quòd censuram incurrerunt, non tamen indigni, si Ecclesiæ pietas & loci DEO dicati sanctitas spectetur, ut cum Delb. l. c. n. 5. Wiestn. l. c. Neque etiam (quòd specialiter concernit interdictos) quòd hi priventur ingressu Ecclesiæ, & consequenter asylo concessio confugientibus ad eam; nam licet arceantur ab ingressu Ecclesiæ formali, nimirum ab ingressu illius in ordine ad audienda & participanda cum cæteris fidelibus officia divina, non tamen ab ingressu materiali, ut nimirum in illa gaudeant immunitate locali asyli, quin & censuras excommunicationis & interdicti non violant, adeoque non peccant, qui ad evitandam gravem corporalem pœnam confugiunt eo tempore ad Ecclesiam, quo in ea fideles congregati divina officia celebrant; cum ad censuras cum tanto periculo observandas non teneantur, sicutque censuræ illa non mortales, sed medicinales, ut docent Bonac. Tom. 2. d. 3. q. 7. p. 5. n. 2. Castrop. *cit.* p. 7. n. 21. Delb. l. c. f. 2. à n. 2. Wiestn. l. c. Reiffenst. h. t. n. 56. ac denique gratis dato, dictas censuras & prohibitionem, etiam ab ingressu materiali Ecclesiæ arcere, non tamen hinc sequitur, interdictos universaliter privati asylo, poterunt siquidem abstinendo ab ingressu Ecclesiæ, adhuc confugere ad ambitum illius; item ad monasterium, hospitale, domum Episcopi; cum hæc omnia in odiosis non veniant nomine Ecclesiæ. Arg. c. in *penis*, de *reg. jur.* in 6. Reiffenst. l. c. ubi etiam ait, idem esse de excommunicato, modò is in illis locis pro possibili à communione ab aliis separatam se retineat.

Quest. 1018. An & qualiter Clerici & religiosi gaudeant asylo?

1. Resp. Ad primum primò: supponendo tantum certum, Clericos vi privilegii fori iis competentis tutos esse etiam extra loca sacra, seu ubique contra Judices sæculares. quin etiam, si ob defectum alicujus requisiti ad gaudendum privilegio fori, eo amisso, subdantur jurisdictione sæculari, habeanturque ut Laici, non privati tamen privilegio locali locorum factorum, utpote jure communi generaliter concessio etiam Laicis. & ita cum communi sentiunt, Nav. *cit.* c. 25. num. 12. Bonac. de *immun.* q. 7. §. 3. num. 6. Farin. in *append.* c. 2. num. 34. Germon. de *sacror. immun.* L. 3. c. 26. à num. 90. Genuens. in *pr. c.* 22. num. 11. Gambacur. L. 4. c. 11. aliique citati à Delb. *cit.* du. 10. f. 11. à num. 1. iis in hærente contra quosdam apud Farin. num. 36. his suppositis.

2. Resp. Ad primum secundò: num etiam Clerici sæculares defendantur privilegio asyli contra Judices Ecclesiasticos valde controversatur inter DD. Affirmativam tenent Fagn. in c. *inter alia*, b.

1. à n. 78. Barb. à n. 1. citans quam plures Tusch. l. c. *concl.* 9. n. 17. Clar. §. *fin.* q. 30. n. 16. Guttier. *pract. qq. civit.* L. 3. q. 3. n. 1. qui ait sententiam hanc in puncto juris veriolem, contrariam tamen servari in praxi. Dian. p. 1. tr. 1. *resol.* 24. Pirh. h. t. n. 35. Reiffenst. n. 62. Cenedus in *qq. can. & civil.* q. 24. (qui etiam asserit, quòd Judex Ecclesiasticus extrahens ab Ecclesia reum Clericum sine licentia summi Pontificis, in criminibus non exceptis, incurrat pœnas & censuras latas contra violantes immunitatem Ecclesiasticam) Lotter. de *benefic.* Tom. 1. L. 1. q. 13. n. 113. Salgad. de *prolect. reg.* Tom. 2. p. 2. c. 4. n. 115. Ambros. Gambac. & alii ex sequentibus rationibus; quòd Canonones in materia asyli loquantur universaliter & indistinctè, utendo verbis negativis, ut nemo reum ad Ecclesiam confugientem inde extrahat; quæ comprehendunt omnes existentes in loco sacro, & nullibi Clericos excipiendo, idque etiam nullo facto discrimine, non tantum inter Laicos & Clericos, sed neque inter Judices sæculares & Ecclesiasticos; cum, quòd quisque statuit in alios, ipse eo uti debeat. c. *cum omnes*, de *constit.* etiam Ecclesiæ statuendo jus asyli illud per se seu Judices suos Ecclesiasticos observare debeat. quòd etiam faciunt plures declarationes s. congreg. Cardinalium, quas inducit Pignar. Tom. 6. *consult.* q. 4. n. 101. & inter cæteras hanc: *Clerici confugientes ad Ecclesiam gaudent immunitate respectu utriusque Judicis*, nempe tam Ecclesiastici, quàm sæcularis. negativam e contra probabiliorem, etsi non communiorem tenent Abbas *inter alia*, h. t. n. 13. Syl. *V. immunitas*, 3. q. 3. Azor. p. 2. L. 9. c. 9. q. 9. Laym. L. 4. tr. 9. c. 3. n. 11. Sanch. L. 6. *consil.* c. 1. du. 8. n. 6. Castrop. l. c. c. 70. à n. 5. Bonac. de *immun.* §. 3. Decian. *tr. crim.* L. 3. c. n. 14. Tanner. 2. 2. d. 9. q. 8. du. 1. n. 16. Delb. c. 16. du. 10. f. 12. n. 1. & seq. Haunol. de 7. & 7. Tom. 6. n. 168. Roderiq. Tom. 2. *reg. qq.* q. 5. n. 4. Wiestn. h. t. n. 95. Reiffenst. n. 57. qui ferè omnes, etiam adversariis id ipsum fatentibus, testantur de praxi Judicum Ecclesiasticorum, Clericos ex Ecclesiis ad carceres abstrahentium, nec deferentium eorum provocacioni ad immunitatem. quam praxin esse potius juris interpretem, quàm correctoriam; cum immunitas adversus solum magistratum sæcularem indulta, jure civili Clericos non tangente, quin de his & adversus Judices Ecclesiasticos nihil statuere valente, juxta c. 10. de *constit.* Jus verò Ecclesiasticum, licet inter confugas & judicum statum expressè non distinguat, ad solos tamen Laicos extendendum, præterquam quòd dicta praxis suadeat, convincere videntur rationes sequentes. nimirum, quòd immunitas asyli non deroget potestati & jurisdictioni Ecclesiasticæ, sicut derogat potestati sæculari, ut patet ex eo, quòd Judex Ecclesiasticus in Clericum sententiam declaratoriam criminis & condemnatoriam ad pœnam ferre possit in ipsa Ecclesia, *can. præceptum*, 2. q. 2. Abb. Delb. Wiestn. *LL. cit.* item ex eo, quòd sicut Principes sæculares jurisdictionem in locis sibi subjectis, ita etiam Prælati Ecclesiastici in locis sibi subjectis, quæ sunt Ecclesiæ & loca sacra, suam jurisdictionem exercere possint. dein quòd sicut immunitas Clericorum personalis non impedit, quòd minùs Clerici puniri possint à Judice Ecclesiastico, ita nec localis; cum hæc illa minor sit. Ac denique quòd si Clerici per Prælatos Ecclesiasticos extrahi nequiverint de Ecclesia, ad quam asyli gratiæ confugerunt, id cederet in speciale Ecclesiæ dedecus & præ-